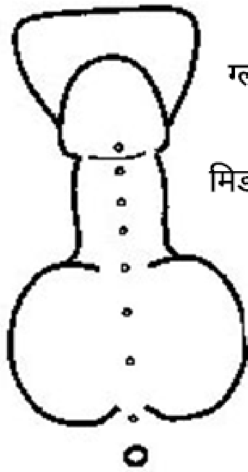

हाइपोस्पेडियास (Hypospadias) र कर्डी (Chordee) भनेको के हो?

हाइपोस्पेडियास लिङ्गको एक **सामान्य संरचनात्मक भिन्नता** हो जहाँ मूत्रमार्ग (मूत्राशयबाट शरीरको बाहिर पिसाब बोक्ने नली) लिङ्गको टुप्पोको सट्टा तल्लो भागमा हुन्छ। यो प्वाल लिङ्गको ग्ल्यान्सदेखि अण्डकोष र मलद्वारबिचको छालासम्म जहाँ पनि हुन सक्छ।

कर्डी भनिने अवस्था प्रायः हाइपोस्पेडियाससँग देखिन्छ। कर्डी भनेको लिङ्ग तलतर्फ बाङ्गिनु हो। यो हाइपोस्पेडियाससँगै वा छुट्टै हुन सक्छ।

हाइपोस्पेडियासका प्रकारहरूमा निम्न समावेश हुन्छन्:

- **डिस्टल वा ग्ल्यान्डुलर:** लिङ्गको टुप्पोको नजिक प्वाल हुने सबैभन्दा सामान्य रुप।
- **मिडसाफ्ट:** लिङ्गको तल्लो साफ्टको बिचमा प्वाल हुँदा यस्तो हुन्छ।
- **पेनोस्क्रोटल:** लिङ्ग र अण्डकोष जोडिएको ठाउँमा **प्वाल हुँदा यस्तो हुन्छ।**
- **पेरिनियल:** अण्डकोषको थैलीको पछाडि प्वाल हुँदा यस्तो हुन्छ। यिनीहरू हाइपोस्पेडियासका सबैभन्दा गम्भीर रूपहरू हुन् र **सामान्यतया कम हुन्छन्।**

यो अवस्था कत्तिको सामान्य हो?

हाइपोस्पेडियास हरेक 150-300 जना केटामध्ये एक जनामा हुन्छ। कुनै केटालाई हाइपोस्पेडियास भएको छ भने उसको दाजु/भाइलाई पनि हुने 15% सम्भावना हुन्छ। हाइपोस्पेडियास भएका छोराका करिब 8% बुबाहरूलाई पनि यो अवस्था हुन्छ।

के कारणले गर्दा यो अवस्था हुन्छ?

हाइपोस्पेडियासको ठ्याक्कै कारण अज्ञात छ। यसको विकासमा धेरै कारकहरू संलग्न भएको विश्वास गरिन्छ। आनुवंशिकता, वातावरण र हर्मोनहरू हाइपोस्पेडियासको विकासमा प्रभाव पार्ने कारकहरू हुन सक्छ।

हाइपोस्पेडियासको निदान कसरी गरिन्छ?

सामान्यतया, हाइपोस्पेडियास जन्मै देखिन्छ। प्वाल गलत ठाउँमा हुनुका साथै बाहिरको छाला पनि प्रायः अपूर्ण हुन्छ र हुड बनेको हुन्छ। यसलाई डर्सल हुड भनिन्छ।

हाइपोस्पेडियासका सङ्केत र लक्षणहरू के-के हुन्?

हाइपोस्पेडियासको हल्का रूप भएका केही केटाहरूमा हाइपोस्पेडियासका कुनै लक्षणहरू नहुन सक्छन्।

हाइपोस्पेडियास र/वा कर्डी थप गम्भीर छ ठिक गरिएन भने बच्चाहरू हुर्केपछि निम्न समस्याहरू हुन सक्छन्:

- पिसाबको धारा सिधा र नियन्त्रित हुन गाह्रो हुन सक्छ
- बच्चा हुर्कँदा लिङ्ग बाङ्गो हुन सक्छ जसले जीवनमा पछि यौनजन्य समस्या गराउन सक्छ
- मूत्रमार्ग अण्डकोषको नजिक वा पछाडि छ भने बच्चालाई पछि प्रजननसम्बन्धी समस्याहरू हुन सक्छन्

हाइपोस्पेडियासको उपचार कसरी गरिन्छ?

हाइपोस्पेडिया भएका केही बिरामीहरूमा कुनै लक्षण नभएको वा बिरामी/परिवारको प्राथमिकताको कारणले गर्दा अवलोकन बाहेक कुनै उपचार हुँदैन। हाइपोस्पेडिया र कर्डीको शल्यक्रिया उपचारले लिङ्गको रूप परिवर्तन गर्न सक्छ र केही बिरामी/परिवारहरूले आफ्नो डाक्टरसँग छलफल गरेपछि यो विकल्प छनौट गर्छन्।

कुनै पनि औषधिले कर्डी वा हाइपोस्पेडिडियालाई ठिक गर्दैन र बच्चाहरू यी शारीरिक अवस्थाहरूबाट बाहिर निस्कने अपेक्षा गरिँदैन।

शल्यक्रियाले प्रायः हाइपोस्पेडियास ठिक गर्न सक्छ। हेरचाह टोलीले निम्न कुरा गर्न शल्यक्रिया गर्ने सिफारिस गर्न सक्छ:

- मूत्रमार्गको प्वाललाई लिङ्गको टुप्पोमा ल्याउने यसले उभिएर पिसाबको धारा नियन्त्रण गर्न दिन्छ।
- पछि जीवनमा सम्भोग गर्दा दुख्ने जोखिम कम गर्न लिङ्ग सिधा पार्ने (कर्डी भएको छ भने)।

बाल रोग मूत्र विशेषज्ञले शल्यक्रिया मर्मतको भागको रूपमा बाहिरको छाला प्रयोग गर्नुपर्ने हुन सक्छ, त्यसैले हाइपोस्पेडिया भएका बच्चाहरूलाई जन्मको समयमा खतना नगर्न सिफारिस गरिन्छ। शल्यक्रिया मर्मत सामान्यतया चारदेखि छ महिनाको उमेर पुगेपछि गरिन्छ, तर यो पछि पनि गर्न सकिन्छ। शल्यक्रिया सामान्य एनेस्थेसिया दिएर सामान्यतया बिरामी सुतिरहेको बेला बहिरङ्ग आधारमा गरिन्छ। हाइपोस्पेडियासका थप गम्भीर रूपहरूमा शल्यक्रिया मर्मत विभिन्न चरणहरूमा गर्न सकिन्छ।

सम्भावित जटिलताहरू

हाइपोस्पेडियासको शल्यक्रिया सफल हुन सक्छ, तर केही सम्भावित जटिलताहरू हुन सक्छन्। केही अवस्थामा प्वाल वा फिस्टुला हुन सक्छ र प्वालबाट पिसाब चुहिन सक्छ। यो समस्या ठिक गर्न थप शल्यक्रिया आवश्यक हुन सक्छ। मूत्रमार्गमा खत बस्न सक्छ र यसले मूत्रमार्गलाई साँघुरो बनाउन सक्छ। यसले पिसाब बग्दा हस्तक्षेप गर्न सक्छ र यो पनि शल्यक्रिया गरेर ठिक हुन सक्छ।

बिरामीहरू यौवनावस्थापछि पनि चेकअपका लागि आउनु पर्ने हुन सक्छ।

Last Updated: 10/2025 per Jodie Johnson